

Kusinträffen i Höganäs

Olof Arnbergs plats är ett ekonomiskt joint-venture mellan offentliga och privata intressen, där materialvalen knyter an till Höganäs kultur- och industrihistoria.

TEXT PETER WILLEBRAND FOTO JOHAN FOLKESSON

Kusinerna inbjuder till avslappnat umgänge.

Projekt: Olof Arnbergs plats, Höganäs.

Beställare: Höganäs kommun.

Byggherre: MVB Syd.

Landskapsarkitekter: Monika Gora och Johan Folkesson, Gora Art & Landscape.

OLOF VEM?

Olof Arnberg startade år 1893 Arnbergs korsettfabrik, som så småningom blev Höganäs största arbetsgivare för kvinnor. I dag finns inget kvar av verksamheten och fabriksbyggnaden, som låg längs Storgatan, revs 1982.

OLOF ARNBERGS PLATS i Höganäs ligger i anslutning till Storgatan, som löper som en pulsåder genom stadskärnan. När Höganäs kommun för några år sedan inledde en förnyelse av området var den övergripande visionen att spegla stadens förändring från gruvort till modern tillväxtstad med stor inflyttning. "Från kol till diamant" sammanfattades visionen.

– Platsen är en ganska liten och avgränsad del av den större förändringen. Kravet från kommunen var att vi skulle använda hållbara material, som både speglar staden och binder den samman, säger landskapsarkitekt Johan Folkesson.

Han arbetade vid tidpunkten på Gora Art & Landscape, som fick gestaltungs-uppdraget från kommunen.

– I dag driver jag eget, men samarbetar återkommande med Gora.

Grundaren Monika Gora är landskapsarkitekt och konstnär och har skapat ljuskulpturgruppen *Kusinerna* till platsen.

– Det var egentligen inte en helt allmän plats från början. Den privata fastighetsägaren var dock beredd att öppna platsen för allmänheten – om kommunen tog halva finansieringen för att skapa platsen där han planerade att bygga nya bostäder, säger Johan Folkesson.

SÅ BLEV DET OCKSÅ: Olof Arnbergs plats invigdes förra våren som ett ekonomiskt joint-venture mellan offentligt och privat, där materialvalen knyter an till Höganäs kultur- och industrihistoria. Höganäs är ju framför allt känt för tegel och keramik.

– Men blandningen av privat och kommunalt skapade också en del intressekonflikter, inte minst vid val av markmaterial, säger Johan Folkesson.

Höganästegel i olika röda nyanser och mönster utgör basen för Storgatans markbeläggning. På Olof Arnbergs plats är beläggningen en blandning av Höganästegel och hållar i Bjärlovsgrenit.

– Konstverket och platsen runt det är egentligen hela platsens fixpunkt och väger upp torgets övriga rektangulära formspråk, säger Johan Folkesson.

BJÄRLÖVSGRANITEN knyter an till den närliggande Kyrkplatsen, som också har stora granitinslag. Men Johan Folkesson fick ändå strida för valet av svensk granit.

– Vi fick göra en del kompromisser, bland annat i antalet kvadrat.

Fastighetsägaren ansåg till en början att det skulle bli för dyrt och föreslog kinesisk granit, fördelad på färre kvadrat. Men Johan Folkesson fick stöd av kommunen som tog över inköpen av markstenen och kunde förhandla fram ett betydligt bättre pris på den svenska graniten, som inte fördyrade projektet.

– Det visar att det alltid lönar sig att utvärdera alternativ och inte nöja sig med ett första besked, ett pris är aldrig givet.

En viktig erfarenhet för en relativt nybakad landskapsarkitekt i ett av sina första större uppdrag. Något han nu kan dela med sig av när han bland annat undervisar blivande på landsarkitekter på SLU.

– Det är alltid en speciell känsla att släppa ifrån sig ett projekt och se det växa fram, utan att man riktigt kan styra över det. Men jag och Monika hade nära kontakt med anläggarna och följde upp kontinuerligt. Vi var på plats när skulpturerna borrades fast. Det är alltid roligt att se skissen ta form enligt verklighetens skala, säger Johan Folkesson. ■

Beläggningen varvar Höganästegel i olika röda nyanser med grå granit.

Ljusskulpturgruppen *Kusinerna* bidrar starkt till att hålla ihop rummet.

◀ Hällar i Bjärlövsgranit. Liggförband med en halv stens förskjutning, 1 050 x 350 millimeter.